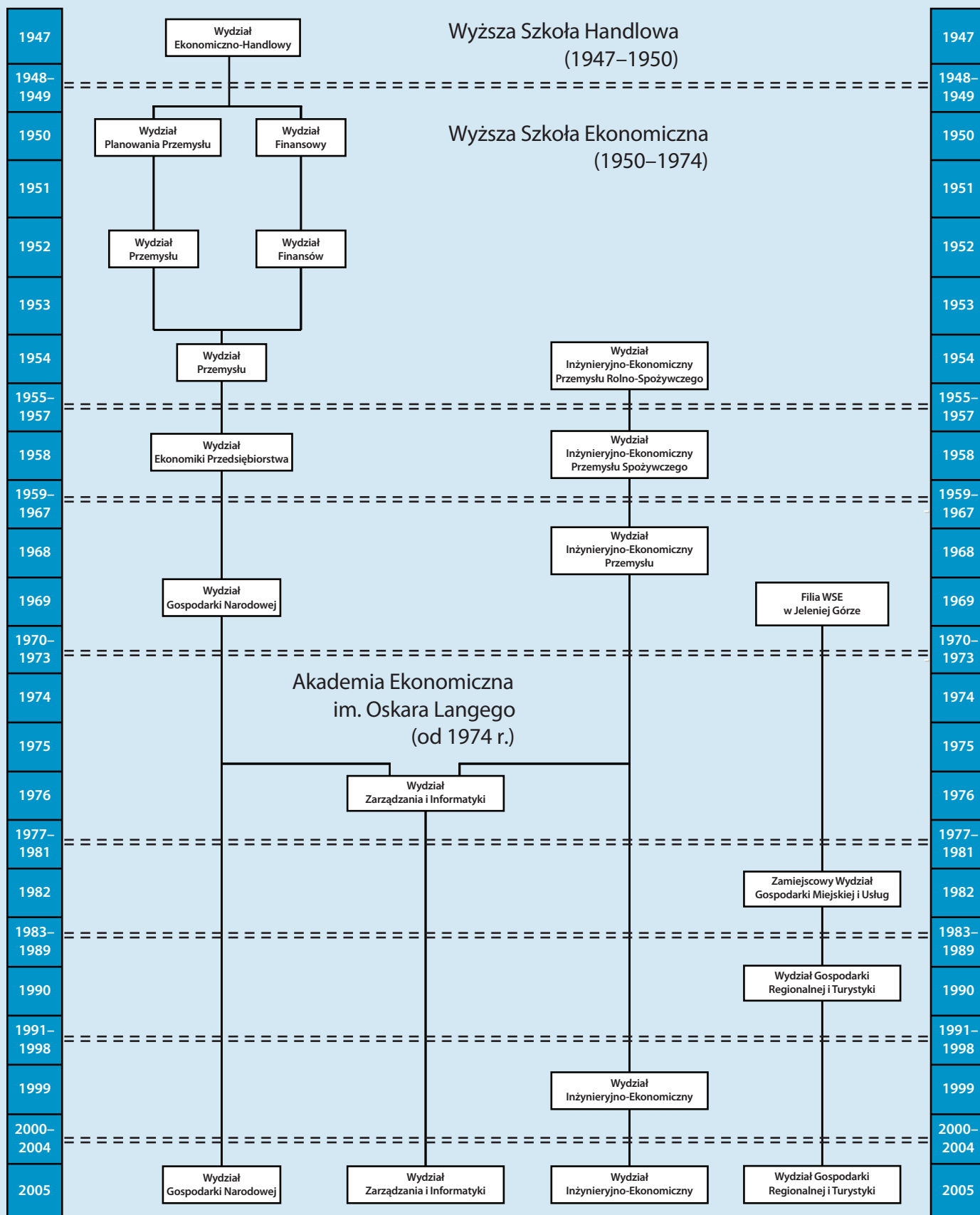

AKADEMIA EKONOMICZNA IM. OSKARA LANGEGO

HISTORIA WYDZIAŁÓW AKADEMII EKONOMICZNEJ WE WROCŁAWIU

Wprowadzenie

Powstanie i działalność Wyższej Szkoły Handlowej we Wrocławiu (21 grudnia 1946–27 września 1950)

Powołanie we Wrocławiu w 1947 r. uczelni handlowej było odpowiedzią środowisk akademickich na oczekiwania młodzieży, która chciała się kształcić na kierunkach ekonomicznych, oraz na rosnące zapotrzebowanie gospodarki na wysoko wykwalifikowane kadry. Problem był tym bardziej palący, że w programach nauczania Uniwersytetu i Politechniki nie przewidziano kształcenia fachowców potrzebnych gospodarce. Pierwszą próbą wypełnienia tej luki była inicjatywa utworzenia Studium Handlowego przy Wydziale Prawno-Administracyjnym Uniwersytetu Wrocławskiego, zgłoszona jesienią 1945 r. przez prof. Kamila Stefkę. Na jego prośbę ówczesny dyrektor Izby Przemysłowo-Handlowej we Wrocławiu, dr Jan Blum, rozpoczął w grudniu 1945 r. rozmowy z ministrem przemysłu Hilarym Mincem. W konsekwencji złożony został formalny wniosek, poparty przez rektora Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej, prof. Stanisława Kulczyńskiego. Jednak starania w Ministerstwie Oświaty zakończyły się niepowodzeniem. Głównym argumentem „przeciw” były względy materialne. Ministerialnych urzędników nie przekonały nawet argumenty, że uczelnia będzie samowystarczalna finansowo ze względu na wprowadzenie czesnego, ani zdeklarowanie się już w stadium organizacji około 2 tys. osób chcących studiować w przyszłej szkole handlowej.

Negatywna decyzja nie zniechęciła organizatorów. Szansę powołania uczelni widziano w nie uchylonej jeszcze wówczas ustawie z 22 lutego 1937, zezwalającej osobom prawnym na prowadzenie prywatnych szkół wyższych. Dzięki zabiegom prof. K. Stefki, dr. J. Bluma i dr. Władysława Bartyńskiego 28 lipca 1946 w sali Senatu Uniwersytetu powołano Towarzystwo Popierania Nauk Ekonomiczno-Handlowych we Wrocławiu. Do kuratorium towarzystwa weszły osoby piastujące wówczas najwyższe stanowiska we władzach województwa oraz cieszące się powszechnym autorytetem, m.in. wojewoda wrocławski, przewodniczący Wojewódzkiej i Miejskiej Rady Narodowej, prezydent Wrocławia, biskup wrocławski, rektor Uniwersytetu i Politechniki. Proces organizacji towarzystwa zakończył się wpisaniem go do rejestru stowarzyszeń i związków wrocławskiego Urzędu Wojewódzkiego 7 października 1946. Na jego pierwszego prezesa wybrano wiceprezidenta Wrocławia Stefana Podgórskiego. Głównym celem towarzystwa miało być, jak deklarowano w statucie, „krzewienie wiedzy w zakresie nauk ekonomiczno-handlowych”.

Dla jego urzeczywistnienia zamierzano: „a) prowadzić Wyższą Szkołę Handlową we Wrocławiu, b) wspierać badania naukowe w zakresie nauk ekonomiczno-handlowych, c) organizować pomoc dla osób studiujących te nauki”. Na czele komitetu organizacyjnego uczelni stanął prof. Tadeusz Bigo. Powierzono mu opracowanie projektu statutu przyszłej szkoły, prof. K. Stefko zaś zobowiązał się do czasu otrzymania przez nią własnych pomieszczeń udostępnić na wykłady sale Wydziału Prawa.

Efektom podjętych starań był ponowny wniosek złożony do Ministerstwa Oświaty. Oprócz obszernego pisma, uzasadniającego konieczność powołania uczelni o profilu ekonomiczno-handlowym we Wrocławiu, zawierał on także statuty Towarzystwa Popierania Nauk Ekonomiczno-Handlowych i przyszłej Wyższej Szkoły Handlowej, planowaną obsadę personalną, budżet oraz petycję podpisaną przez 546 przyszłych studentów. Mimo przedstawionych argumentów Ministerstwo Oświaty nie zmieniło stanowiska. Wiceminister Eugenia Krassowska oświadczyła, że na ziemiach zachodnich nie można „pewnie” inwestować, ponieważ „sytuacja może zawsze jeszcze ulec zmianie”. Był to refleks panującej wówczas w różnych środowiskach swoistej atmosfery tymczasowości, niewiary w trwałą obecność Polski na ziemiach zachodnich i północnych. W dokumencie z 30 października informowano: „W związku z pismem z dnia 22 października 1946 r. Ministerstwo wyjaśnia, iż nie zamierza otwierać Wyższej Szkoły Handlowej we Wrocławiu”.

Podjęta decyzja nie została jednak zaakceptowana przez członków towarzystwa. Do stolicy udała się ponownie delegacja w składzie: dr J. Blum, prof. T. Bigo i reprezentant studentów Alfons Holecki. Dzięki ich zabiegom udało się 10 grudnia 1946 wprowadzić sprawę powołania uczelni we Wrocławiu na posiedzenie Rady Szkół Wyższych przy Radzie Ministrów. Sprawę miał referować prof. Edward Lipiński, wówczas prezes Banku Gospodarstwa Krajowego. W scentralizowanym systemie zarządzania państwem rozstrzygające było jednak uzyskanie poparcia władz politycznych. Dzięki staraniom prof. Lipińskiego delegacja wrocławska została przyjęta przez wicepremiera i ministra Ziem Odzyskanych, Władysława Gomułkę, który szczęśliwie okazał się zwolennikiem idei powołania szkoły ekonomicznej na Dolnym Śląsku. W ciągu kilku następnych dni zapadły rozstrzygające decyzje. W grudniu władze towarzystwa otrzymały telegram

Widok budynku A po wojnie

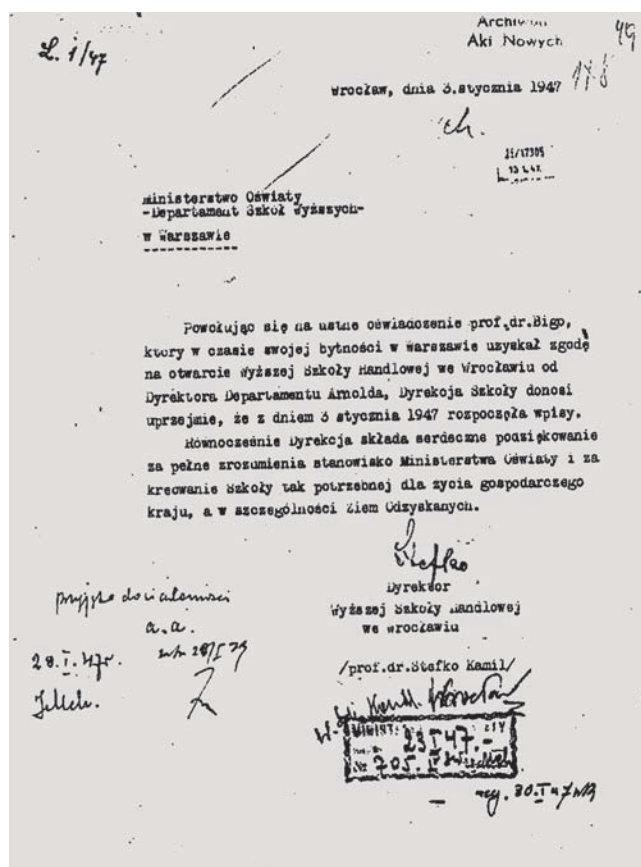
od prof. Zygmunta Sarny – dyrektora Wyższej Szkoły Handlowej w Krakowie, a zarazem członka Rady Szkół Wyższych, informujący, że na wspomnianym posiedzeniu 10 grudnia zapadła decyzja zezwalająca na rozpoczęcie wpisów do Wyższej Szkoły Handlowej. Na tej podstawie 21 grudnia 1946 oficjalną zgodę wyraziło Ministerstwo Oświaty. W piśmie sygnowanym przez wiceminister Krassowską informowano jednocześnie o powierzeniu stanowiska dyrektora WSH prof. K. Stefce (od 1948 r. nosił tytuł rektora). Wicedyrektorem, a później prorektorem był najpierw zastępca profesora Kazimierz Wiśniowski, a od 1 października 1949 zastępca profesora Włodzimierz Boerner. Powołano również Radę Szkoły, w której zasiadali m.in. profesorowie: T. Bigo, Aleksander Całkosiński, Stanisław

Widok zniszczonego budynku (obecnie budynek C) od strony ul. Komandorskiej

Hubert, Wincenty Styś, Józef Wąsowicz, Seweryn Wysłouch, K. Wiśniowski oraz delegat Towarzystwa Popierania Nauk Ekonomiczno-Handlowych dr J. Blum. W ten sposób zakończony został pierwszy, najtrudniejszy okres starań o powołanie WSH. Stanowiła ona własność Towarzystwa Popierania Nauk Ekonomiczno-Handlowych, a działała na podstawie przedwojennej ustawy z 22 lutego 1937 o prywatnych szkołach wyższych. Uczelnia miała osobowość prawną, umożliwiającą jej posiadanie i dysponowanie własnym majątkiem. Uprawnienia i działalność towarzystwa koncentrowały się przede wszystkim na sprawach kadrowych, programie nauczania i zapewnieniu jej niezbędnych środków finansowych.

Oficjalna rekrutacja studentów rozpoczęła się 3 stycznia 1947, a już 3 lutego wykładem wygłoszonym przez prof. W. Stysia zainaugurowano pierwszy rok akademicki. Swoistym fenomenem była ogromna popularność uczelni wśród młodzieży. W ciągu 4 pierwszych lat „w mury szkoły wkroczyło niespełna 6 tys. studentów”, a trzeba pamiętać, że była to przecież jednowydziałowa trzyletnia wyższa szkoła zawodowa, bez uprawnień akademickich, a w dodatku ze względu na jej „prywatny” charakter – płatna. W 1947 r. rozpoczęły studia 1853 osoby (w tym na I roku 1589 osób, na II – 199, a na III – 65 osób). Większość studentów dwóch ostatnich lat stanowiły osoby wcześniej uczęszczające do Akademii Handlu Zagranicznego we Lwowie, przybyłe do Wrocławia za swoimi profesorami. W roku akademickim 1947/1948 liczba studentów wynosiła 2817 osób, w 1948/1949 – 2655, a w 1949/1950

Pismo prof. Kamila Stefki do Ministerstwa Oświaty informujące o rozpoczęciu wpisów do Wyższej Szkoły Handlowej we Wrocławiu

Studenci Wyższej Szkoły Ekonomicznej, w głębi zburzone budynki uczelni od strony ul. Kamiennej

Legitymacja studencka Wyższej Szkoły Handlowej należąca do Jacka Ochmana, obecnie profesora Akademii Ekonomicznej

– 2325. O skali podjętego wysiłku dydaktycznego świadczy to, iż w roku akademickim 1947/1948 z 13 wyższych uczelni na ziemiach zachodnich i północnych Polski WSH była pod względem liczby studentów druga – ustępując tylko Uniwersytetowi Wrocławskiemu.

O randze uczelni decydowała jednak przede wszystkim jakość posiadanych kadr naukowych. WSH znajdowała się pod tym względem w bardzo korzystnej sytuacji, mogła bowiem korzystać ze wsparcia kadrowego UW. W marcu

1948 r. uczelnia zatrudniała 57 osób, w tym m.in. 22 wykładowców (z tego 11 osób było samodzielnymi pracownikami nauki, do których zaliczano profesorów zw., nadzw. i docentów), 16 prowadzących wykłady zlecone, 3 asystentów stałych i 8 wolontariuszy rekrutujących się ze studentów starszych lat. Wśród wykładowców znajdowali się uczeni należący w swoich specjalnościach do najlepszych w kraju, nierzadko o europejskiej renomie. Wystarczy wymienić takie nazwiska, jak: K. Stefko – od 1916 r. profesor zw. UJK we Lwowie, przed wojną członek Komisji Kodyfikacyjnej RP, współautor projektu prawa o ustroju sądów powszechnych, postępowaniu egzekucyjnym i upadłościowym; W. Styś – ekonomista i historyk gospodarczy, jeden z najwybitniejszych specjalistów w dziedzinie ekonomiki rolnej, profesor Politechniki i Uniwersytetu we Lwowie, stypendysta fundacji Rockefellera; Adam Chełmoński – profesor zw. USB w Wilnie, wybitny specjalista prawa handlowego i cywilnego, przed wojną poseł z ramienia Związku Ludowo-Narodowego, członek Komisji Kodyfikacyjnej RP, redaktor czasopisma „Palestra”, współautor wielu ustaw; S. Hubert – profesor UJK, wybitny specjalista z dziedziny prawa międzynarodowego; Iwo Jaworski – profesor USB, specjalista w dziedzinie historii państwa i prawa, znawca historii sztuki i architektury. Nazwiska można by mnożyć; wspomnijmy więc o S. Wyslouchu – profesorze prawa i historii gospodarczej, Janie Falewicz – pionierze ekonometrii w Polsce, Stefanie Ingłocie – jednym z najwybitniejszych polskich historyków gospodarczych, Janie Treterze

WYŻSZA SZKOŁA EKONOMICZNA WE WROCŁAWIU.		
L. dz.	Wrocław, dnia ..20... października 1951 r.	
W Y C I A G		
z indeksu Nr 1764/1951		
Ob. Ochman Jacek-Tadeusz..... rodem z Pokostówki..... ukończył(a) studia w Wyższej Szkole Handlowej we Wrocławiu w latach akademickich 1946/47, 1947/48 i 1948/49 słyszący egzaminy z wynikiem „dodatnim” z następujących przedmiotów:		
ROK I		
1. Ekonomia cz. I	z wynikiem „dostatecznym”	
2. Ogólne zasady prawne	„dostatecznym”	
3. Prawo przedsiębiorstw	„dobrym”	
4. Towaroznawstwo nieorganiczne	„dobrym”	
5. Geografia gospodarcza ogólna	„dobrym”	
6. Arytmetyka handlowa	„dostatecznym”	
7. Księgowość ogólna z ćwiczeniami	„dobrym”	
8. Biurowość i korespondencja handlowa	„dobrym”	
9. Organizacja i technika obrotu gospodarczego	„dostatecznym”	
10. Język I niemiecki dla zaawansowanych	„dostatecznym”	
11. Język II niemiecki dla zaawansowanych	„bardzo dobrym”	
12. Teoria i historia spółdzielczości	„dobrym”	
ROK II		
1. Ekonomia cz. II	z wynikiem „dobrym”	/minus/
2. Ekonomia przedsiębiorstwa	„dostatecznym”	/plus/
3. Teoria i historia spółdzielczości	„dobrym”	
4. Prawo polityczne i administracyjne	„dostatecznym”	/plus/
5. Prawo gospodarcze	„dobrym”	
6. Nauka skarbowości i prawo skarbowe	„dobrym”	
7. Towaroznawstwo org. I	„dostatecznym”	
8. Geografia gospodarcza Polski	„dobrym”	
9. Księgowość szczegółowa z ćwiczeniami	„dostatecznym”	/plus/
10. Matematyka finansowa i ubezpieczeniowa z ćwiczeniami	„dobrym”	
11. Nauka o Polsce i świecie współczesnym	„dobrym”	
12. Przewóz lądowy, wodny, powietrzny wraz z taryfownictwem	„dostatecznym”	/plus/
13. Statystyka	„dobrym”	/plus/
14. Historia gospodarcza	„dostatecznym”	
15. Wstęp do nauki towaroznawstwa	„dostatecznym”	/plus/
16. Język niemiecki z korespondencją	„dostatecznym”	
17. Język II niemiecki z korespondencją	„dobrym”	

ROK III	
1. Gospodarka planowa	„dobrym”
2. Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych	„dobrym”
3. Administracja gospodarcza społeczna	„dostatecznym”
4. Towaroznawstwo org. II z ćwiczeniami	„dostatecznym”
5. Rachunkowość i kalkulacja przem. z ćwiczeniami	„dobrym”
6. Analiza bilansów i rentowności przedsiębiorstw z ćwiczeniami	„dobrym”
7. Organizacja i administracja przedsiębiorstw przemysłowych	„dobrym”
8. Organizacja i administracja przedsiębiorstw handlowych	„dobrym”
9. Budżetowanie i planowanie gospodarcze	„dobrym”
10. Technika rewizji finansowo-gospodarczej	„dobrym”
11. Współczesne doktryny społeczne z ćwiczeniami	„dobrym”
12. Prawo Narodów	„dostatecznym”
13. Prawo konsularne i praktyka konsularna	„dostatecznym”
14. Prawo konstytucyjne porównawcze	„dobrym”
15. Pieniądz i kredyt	„bardzo dobrym”
16. Handel rolny	„dobrym”
17. Technika handlu zagranicznego	„dobrym”
18. Międzynarodowe stosunki gospodarcze	„bardzo dobrym”
19. Organizacja banków i kas	„dobrym”
20. Język I niemiecki z korespondencją	„dostatecznym”
21. Język II niemiecki z korespondencją	„dobrym”
22. Seminarium z analizy bilansów i rentowności	„bardzo dobrym”
23. Spółdzielczość w Polsce	„dobrym”
24. Organizacja i gospodarka spółdz. spożywczych	„dobrym”
25. Organizacja i gospodarka spółdz. rolniczych	„dobrym”
26. Spółdzielnie kredytowe	„dobrym”
27. Spółdzielnie pracy i inne	„dobrym”
28. Rewizja spółdzielni	„dobrym”
29. Spółdzielczość zagranicą	„dobrym”
Nadto słyszący(a) egzamin uzupełniający z ekonomii politycznej kapitalizmu z wynikiem „dobrym”	
Wyciąg powyższy został wydany jako załącznik do dyplomu Nr 41/5 z dnia 20.X.1951 r.	
Sporządzono edgls do Nr tel. 112 5 Wrocław, dn. 1.11.51 Podpisano: [podpis] [stempel]	
Dyrektor Administracyjny Dr J. Heczeński	

– współorganizatorze Instytutu Kartograficznego im. E. Romera we Lwowie, Lesławie Adamie – wybitnym specjalście z dziedziny prawa finansowego, Emilu Żychiewicz – wykładowcy matematyki finansowej i ubezpieczeniowej Akademii Handlu Zagranicznego we Lwowie.

Powstanie oraz trzy i pół roku istnienia WSH we Wrocławiu jest dowodem wielkiej społecznej aktywności środowiska akademickiego i młodzieży miasta, dzięki której od podstaw udało się stworzyć – bez pomocy władz, a czasami wręcz wbrew ich woli – jedną z największych uczelni na ziemiach zachodnich i północnych.

Wyższa Szkoła Ekonomiczna we Wrocławiu (27 września 1950–1 października 1974)

Kres samodzielności WSH położyło Rozporządzenie Rady Ministrów z 27 września 1950, które przekształciło dotychczasową „prywatną” uczelnię w państwową Wyższą Szkołę Ekonomiczną, podporządkowując ją jednocześnie Ministerstwu Szkół Wyższych i Nauki. Ten sam los spotkał pozostałe 9 uczelni ekonomicznych w kraju. Decyzje te były refleksem ogólnych niekorzystnych zmian zachodzących w kraju, związanych z narastaniem w życiu społecznym tendencji totalitarnych. Ujednolicone zostały m.in. programy kształcenia, ograniczono liczbę godzin przedmiotów podstawowych, nadających uczelniom charakter akademicki, a mających w nich bogatą tradycję, m.in. ekonomię, socjologię, historię gospodarczą. W to miejsce wprowadzono przedmioty o charakterze indoktrynacyjnym, jak materializm dialektyczny i historyczny, nauka o Polsce i świecie współczesnym. Zmniejszono również liczbę godzin przeznaczonych na naukę języków obcych.

Dla uczelni zmiana statusu, mimo uzyskania praw nadawania absolwentom stopnia magistra ekonomii, oznaczała regres. Uwidoczniło się to zarówno w osłabieniu kadrowym WSE, jak i w zmniejszeniu liczby studentów. Dość powiedzieć, że w roku akademickim 1953/1954 uczelnia zatrudniała tylko trzech samodzielnych pracowników naukowych. Tej swoistej czystce kadrowej towarzyszyła polityczna kampania zniesławiania zasłużonych profesorów. Jej ofiarami padli m.in. W. Styś i W. Boerner. O skali ówczesnych wypaczeń

niech świadczy fakt powierzenia stanowiska docenta i kierownika Katedry Ekonomii Politycznej nauczycielowi szkoły zawodowej, który nie miał wyższego wykształcenia. Zjawiska te odbiły się zarówno na jakości kształcenia, jak i popularności uczelni wśród młodzieży. Liczba studentów obniżyła się w roku akademickim 1950/1951 w porównaniu z rokiem poprzednim o 832 osoby, tj. o przeszło jedną trzecią.

Do istotnych zmian w funkcjonowaniu uczelni doprowadziły procesy demokratyzacyjne związane z wydarzeniami października 1956 r. Przywrócono wówczas, przynajmniej częściowo, autonomię akademicką, środowisku naukowemu przyznano prawo wyboru władz uczelni i wydziałów. Pierwszym rektorem WSE z wyboru został 24 października 1956 prof. W. Styś, któremu wcześniej przywrócono stanowisko kierownika Katedry Ekonomii Politycznej. Jego głównym celem było zwiększenie samodzielności kadry naukowej, rozwój prac badawczych, poszerzenie współpracy z praktyką gospodarczą oraz nawiązanie kontaktów z uczelniami zachodnimi. Jednak już w 1959 r. ponowny wybór prof. Stysia na rektora został zablokowany przez Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego. Resztki autonomii WSE, podobnie jak wszystkie wyższe uczelnie w Polsce, utraciła jesienią 1968 r. Powrócono wówczas do nominacji władz uczelni i wydziałów przez czynniki polityczne.

W latach 60. nad uczelnią zawisła groźba likwidacji. Była ona konsekwencją działań ówczesnych władz politycznych kraju, zmierzających do ograniczenia szkolnictwa ekonomicznego. Tendencja ta była zresztą widoczna już wcześniej. Odzwierciedleniem był spadek liczby studentów dziennych. O ile w roku akademickim 1951/1952 studiowało 1658 osób, co było skutkiem naboru dokonanego jeszcze przed upaństwowieniem uczelni, to w roku akademickim 1958/1959 pozostało już tylko 547 studentów. Drastycznie spadła liczba wydawanych dyplomów. W 1951 r. otrzymało je 969 absolwentów, i było to, co warto podkreślić, więcej niż liczba dyplomów wydanych przez Uniwersytet Wrocławski (650). W drugiej połowie lat 50. uzyskiwało je już mniej niż 100 osób (1957 – 60 dyplomów, 1958 – 78, 1959 – 87, 1960 – 85). W połowie lat 60. zapadły nawet decyzje o rozwiązaniu WSE w Częstochowie i wcieleniu WSE w Szczecinie do tamtejszej politechniki; nieco później podobny los spotkał także uczelnię w Sopocie, którą włączono do Uniwersytetu Gdańskiego. Wrocławska uczelnia nie podzieliła ich losu dzięki solidarnemu sprzeciwowi środowiska akademickiego i zabiegom ówczesnego rektora prof. Józefa Popkiewicza.

W latach 50. i 60. WSE przeszła liczne zmiany organizacyjne. Początkowo miała dwa wydziały: Finansowy i Planowania Przemysłu. Po likwidacji tego pierwszego w 1954 r. utworzono Wydział Przemysłu. W 1958 r. przemianowano go na Wydział Ekonomiki Przedsiębiorstwa, a w 1969 r. zmieniono nazwę na obecną: Wydział Gospodarki Narodowej. Dzisiejszy Wydział Inżynieryjno-Ekonomiczny, powstały w 1999 r., jest kontynuacją czterech istniejących wcześniej wydziałów: Wydziału Planowania Przemysłu, powstałego na jego bazie w 1954 r. Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego Przemysłu Rolno-Spożywczego, utworzonego z niego w 1958 r. Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego Przemysłu Spożywczego oraz powołanego w 1969 r. Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego Przemysłu. W 1969 r.

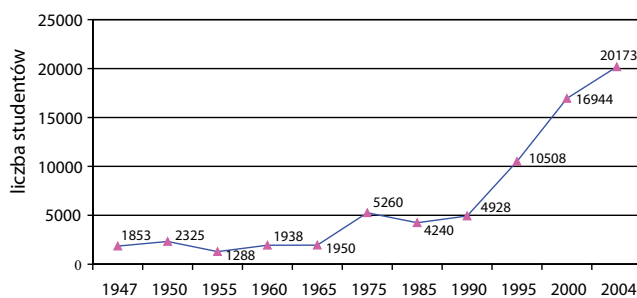
Widok na tereny uczelni w latach pięćdziesiątych

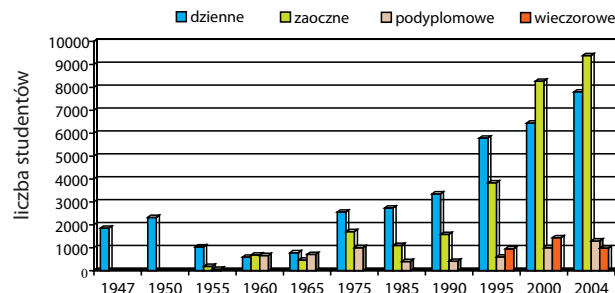
Dypłom ukończenia studiów Stanisławy Bartosiewicz, obecnie profesora Akademii Ekonomicznej

utworzono w Jeleniej Górze filię WSE, którą w 1982 r. przemianowano na Zamiejscowy Wydział Gospodarki Miejskiej i Usług. Od 1991 r. nosi on nazwę: Wydział Gospodarki Regionalnej i Turystyki.

O randze naukowej WSE świadczy przyznanie jej w 1958 r. prawa doktoryzowania, a w 1970 r. habilitowania oraz występowania z wnioskami profesorskimi. Pierwszymi, którzy uzyskali stopnie doktorskie, byli późniejsi profesorowie uczelni: Zdzisław Hellwig, Wiktor Malc, Ber Haus, Zofia Szapajtis, Adolf Liwacz. Nastąpiło także nawiązanie kontaktów naukowych z uczelniami zagranicznymi, m.in. w 1968 r. podpisano wieloletnią umowę o współpracy z Uniwersytetem w Dreźnie i dwa lata później z Uniwersytetem w Glasgow. Żywe kontakty utrzymywała uczelnia z praktyką gospodarczą. Jej kontrahentami były wówczas największe zakłady przemysłowe w kraju i regionie, na których zlecenie wykonywano zadania badawczo-projektowe.

Liczba studentów WSH, WSE i AE w latach 1947–2004

Liczba osób uczących się w latach 1947–2004 na oferowanych przez uczelnię formach studiów: tryb dzienny, zaoczny i wieczorowy oraz studia podyplomowe

Rok 1974 zakończył istnienie WSE pod tą nazwą. Zmiana nazwy uczelni na Akademię Ekonomiczną była realizacją Rozporządzenia Rady Ministrów z 29 kwietnia 1974 o nadaniu nazwy „Akademia Ekonomiczna” wszystkim czterem dotychczasowym wyższym szkołom ekonomicznym: w Katowicach, Krakowie, Poznaniu i we Wrocławiu. 1 października 1974, zmieniając nazwę uczelni, nadano jej także imię Oskara Langego. Dorobek uczelni z lat 1947–1974 jest znaczący. Studia magisterskie i zawodowe ukończyło ponad 12 tys. osób. Stopień doktora n. ekon. i techn. uzyskało 200 osób, a doktora hab. 15. Na uczelni pracowało 50 profesorów i docentów wśród 500 pracowników naukowych, naukowo-technicznych i pomocniczych. Wrocławska uczelnia stała się ważnym centrum badań w zakresie ekonometrii, metod rachunku ekonomicznego i zarządzania. Współpracowała z gospodarką terenową i ogólnokrajową, nawiązano także kontakty naukowe z uczelniami zagranicznymi. Ważnym aspektem funkcjonowania WSE był także rozwój infrastruktury. Na uczelnianym kampusie liczącym 25 ha, znajdowały się obiekty dydaktyczne i zaawansowane były prace nad stworzeniem miasteczka studenckiego; wybudowano m.in. pawilon Studium Języków Obcych z 4 nowoczesnymi laboratoriami językowymi, 2 hale sportowe, rozpoczęto budowę nowych domów studenckich oraz krytej pływalni.

Akademia Ekonomiczna im. Oskara Langego (1 października 1974)

Zmiana statusu uczelni stworzyła większe perspektywy rozwoju. Jednym z jej symptomów było powstanie w 1976 r. nowego wydziału: Zarządzania i Informatyki. Jego powołanie było efektem rozwijających się już wcześniej zainteresowań badawczych pracowników uczelni nad wykorzystaniem metod ilościowych i technik komputerowych w ekonomii. W skład wydziału weszły trzy instytuty: Cybernetyki Ekonomicznej, Informatyki (przeniesiony z Wydziału Gospodarki Narodowej) i Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw Przemysłowych (przeniesiony z Wydziału Inżynierjno-Ekonomicznego Przemysłu). Wkrótce nowy wydział otrzymał uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora hab. n. ekon. oraz nauk o organizacji i zarządzaniu. Wzniesiono także bardzo nowoczesny jak na ówczesne czasy budynek, który stał się jego siedzibą.

Dramatyczne wydarzenia w kraju między sierpniem 1980 r. a grudniem 1981 r. nie pozostały bez wpływu na funkcjonowanie uczelni. Początkowo rozszerzona została autonomia akademicka, m.in. społeczność naukowa po wieloletnim okresie mianowania uzyskała prawo wyboru władz uczelni, powstały niezależne organizacje: NSZZ „Solidarność” i Niezależny Związek Studentów. W czerwcu 1981 r. na rektora wybrano prof. Józefa Kaletę, prorektorami zostali prof. Bolesław Winiarski (ds. nauki i współpracy z zagranicą) oraz prof. Maria Cieślak (ds. dydaktyki), która jednak 30 sierpnia 1982 złożyła rezygnację z pełnionej funkcji. Pracownicy uczelni aktywnie włączyli się w dyskusję nad reformą systemu społeczno-gospodarczego w Polsce. Wrocłowski projekt reformy, którego autorami byli pracownicy Akademii, wyróżniał się na tle innych opracowań tego typu najbardziej konsekwentnym odejściem od modelu naka-

Nowoczesny zespół sal wykładowych

zowo-rozdzielczego. Jego współautorami byli m.in. profesorowie: Z. Bartosik, J. Kaleta, B. Winiarski, W. Bukietnyński i Z. Hellwig. W maju 1981 r. autorzy otrzymali zesp. Nagrodę Prasy Dolnośląskiej. Wprowadzenie 13 grudnia 1981 stanu wojennego przerwało demokratyczne przemiany na uczelni, zawieszono zajęcia dydaktyczne (wznowiono je w marcu 1982 r.), rozwiązano niezależne organizacje. Represje nie ominęły także pracowników uczelni, m.in. Andrzej Oryński, Leszek Wierzejski i Barbara Sarapuk za działalność opozycyjną zostali aresztowani i skazani na kary więzienia.

Rok 1989 stanowił przełom w funkcjonowaniu uczelni. Zmiana systemu politycznego i gospodarczego dała impuls do zmiany i unowocześnienia programów nauczania, wzrosła popularność uczelni wśród młodzieży, otworzyły się nowe możliwości prowadzenia badań naukowych i współpracy z zagranicznymi ośrodkami naukowymi.

Dzisiejsza Akademia Ekonomiczna to jedna z największych i najbardziej znaczących uczelni ekonomicznych w kraju. Studiuje na niej obecnie ponad 18 tys. osób, w tym na studiach dziennych 8203 studentów. Na uczelni istnieją 4 wydziały, kształcące na 6 kierunkach, funkcjonuje 9 instytutów zrzeszających 47 katedr oraz 22 katedry samodzielne. Rozwijana jest aktywna współpraca międzynarodowa na podstawie porozumień o bezpośredniej współpracy, jak również opierająca się na programach finansowanych przez ośrodki zagraniczne. Akademia ma podpisane dwustronne umowy o współpracy z 16 uczelniami oraz kilka z innymi zagranicznymi ośrodkami naukowymi. W 1993 r. była inicjatorem utworzenia, wspólnie z uczelniami niemieckimi w Saksonii, Technicznym Uniwersytecie w Libercu oraz Politechniką Śląską w Gliwicach, Uniwersytetu Międzynarodowego w Zittau, który w praktyce realizował i realizuje idee europejskiej przestrzeni edukacyjnej Zjednoczonej Europy.

Największym atutem wrocławskiej uczelni była i jest wysoko kwalifikowana kadra. W większości pracownicy uczelni wykształcenie, stopnie i tytuły naukowe uzyskali w macierzystej uczelni. W ciągu prawie pół wieku 1022 osoby uzyskały stopień doktora, 200 doktora hab., przeprowadzono także pomyślnie blisko 100 przewodów profesorskich. Obecnie Akademia zatrudnia 1411 pracowników, w tym 784 nauczycieli akademickich. Ze 138 samodzielnych pracowników naukowych 62 posiada tytuły profesorskie, 76 jest profesorami nadzw. i doktorami hab., ponadto pracuje 379 osób ze stopniem naukowym doktora i 267 pracowni-

ków dydaktycznych. Pracownicy uczelni nagradzani byli wielokrotnie za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne. Sprawowali w przeszłości i pełnią dzisiaj odpowiedzialne funkcje w towarzystwach i stowarzyszeniach naukowych w kraju i za granicą. Najwybitniejsi wyróżniani byli doktoratami h.c. uczelni krajowych i zagranicznych, m.in. prof. Z. Hellwig otrzymał doktorat honorowy AE w Krakowie i WSE w Pradze, prof. J. Popkiewicz Uniwersytetu Technicznego w Dreźnie, prof. B. Haus AE w Katowicach, a prof. Stanisław Urban AR w Krakowie. Również wśród wyróżnionych przez wrocławską uczelnię znajdują się najwybitniejsi ekonomiści XX w. Pośród 18 uczonych, którym nadano zaszczytne miano doktora h.c. AE we Wrocławiu, jest m.in. wybitny węgierski ekonomista Janos Kornai oraz laureat Nagrody Nobla, wrocławianin z urodzenia, Reinhard Selten.

Badania naukowe pracowników uczelni pozostawały zawsze w ścisłym związku z działalnością dydaktyczną. Od początku swojego istnienia do października 2005 r. studia na uczelni podjęło ponad 100 tys. osób. Liczba absolwentów różnych trybów i form kształcenia przekracza 60 tys. osób. Studenci i pracownicy naukowcy mogą korzystać z dobrze wyposażonego zaplecza dydaktycznego, badawczego i rekreacyjnego. Uczelnia posiada 33 budynki naukowo-dydaktyczne i administracyjne (we Wrocławiu, w Jeleniej Górze i Wałbrzychu), w których znajdują się łącznie 42 sale wykładowe oraz 100 przestronnych i dobrze wyposażonych sal audytoryjnych i ćwiczeniowych. Łącznie w salach własnych uczelnia posiada 7930 miejsc. Bogato wyposażona i w pełni skomputeryzowana jest Biblioteka Główna. Do dyspozycji korzystających jest ponad 480 tys. woluminów książek i ponad 16 tys. tytułów bieżących czasopism krajowych i obcojęzycznych. Liczba zarejestrowanych czytelników wynosi ponad 22 tys. osób. Studenci korzystają także z 24 pracowni komputerowych z dostępem do Internetu, w których znajduje się blisko 300 komputerów oraz 8 laboratoriów chemicznych i technologicznych. Uczelnia umożliwia studentom korzystanie z Internetu także w domach akademickich (wszystkie domy studenckie są podłączone do sieci internetowej). Mocną stroną uczelni jest jej zaplecze sportowe. Studium Wychowania Fizycznego i Sportu dysponuje nowoczesną bazą, na którą składają się dwie sale do gier sportowych, sala do aerobiku, siłownia, sala rehabilitacyjna, basen pływacki oraz basen do rehabilitacji i nauki pływania.

Nadanie tytułu doktora *honoris causa* Akademii Ekonomicznej profesorowi Aleksandrowi Zeliśowi i profesorowi Reinhardowi Seltenowi w 1996 r.

Od inauguracyjnego wykładu prof. W. Stysia dzieli nas ponad pół wieku. To wiele w życiu człowieka, ale tylko moment w 1000-letniej historii miasta i w 700-letnich dziejach nauki polskiej. Patrząc jednak wstecz, trudno oprzeć się wrażeniu, że pokolenie założycieli uczelni i ich następcy dokonali rzeczy niezwykłej. W poczuciu odpowiedzialności za losy kraju, który po stuleciach powrócił na ziemię zachodnie i północne, nauki polskiej, a także młodzieży, która

po latach wojny poszukiwała możliwości kształcenia na studiach ekonomicznych, podjęli trud stworzenia nowej uczelni. Dzisiejsza ranga naukowa i edukacyjna Akademii Ekonomicznej nie byłaby możliwa bez wiedzy, poświęcenia i pasji badawczej wielu wybitnych uczonych, którzy swoją pracę zawodową związali z Wyższą Szkołą Handlową i Wyższą Szkołą Ekonomiczną.

Poczet rektorów Wyższej Szkoły Handlowej, Wyższej Szkoły Ekonomicznej i Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu

Kamil Stefko
(1946–1950)

Stefan Górniak
(1950–1952)

Antoni Wrzosek
(1952–1955)

Krzysztof Jeżowski
(1955–1956)

Wincenty Styś
(1956–1959)

Adam Chelmoński
(1959)

Józef Fiema
(1959–1966)

Józef Popkiewicz
(1966–1979)

Józef Kaleta
(1979–1987, 1990–1993)

Wiesław Pluta
(1987–1990)

Andrzej Baborski
(1993–1999)

Marian Noga
(1999–2005)

Kamil Stefko zob. s. 325.

Stefan Górniak zob. s. 309.

Antoni Wrzosek – ur. 1908, zm. 1983. Absolwent UJ. Do 1939 pracował kolejno jako asystent UJ, pracownik Instytutu Bałtyckiego w Gdyni i Toruniu, asystent na Uniwersytecie Warszawskim i zastępca dyr. Instytutu Śląskiego w Katowicach. W czasie wojny nie przerwał badań naukowych, przygotowując publikacje o ziemiach zachodnich. Właśnie jego opracowania stanowiły cenną wskazówkę dla pierwszych grup cywilów i wojskowych przybywających na Dolny Śląsk bezpośrednio po wyzwoleniu. Po zakończeniu wojny przystąpił do reaktywowania Instytutu Śląskiego. Został też ekspertem Ministerstwa Spraw Zagranicznych w rokowaniach na temat przebiegu granicy polsko-czechosłowackiej. W drugiej połowie lat 40. zajął się geografią przemysłu i kartografią. Opublikował cztery mapy Śląska. W l. 1947–1955 mieszkał we Wrocławiu, pełnił funkcję m.in. dyr. Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego, od 1952 kier. Katedry Geografii Ekonomicznej oraz funkcję rektora WSE w l. 1952–1955. Jego wysiłkom jako rektora uczelni zawdzięcza wiele. Pełnił tę funkcję w okresie intensywnych prac zmierzających do unowocześnienia studiów i umocnienia pozycji uczelni. Dzięki niemu uczelnia zyskała duże, jak na ówczesne czasy, pomieszczenia i tereny pod nowe inwestycje. Ukoronowaniem tych wysiłków było powołanie w 1954 Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego. Decyzją ministra przeniesiony w 1955 już na stałe do rodzinnego Krakowa na UJ. Uhonorowany w 1977 doktoratem h.c. AE we Wrocławiu.

Krzysztof Jeżowski – ur. 1917 we Lwowie, zm. 1970 we Wrocławiu. Student Akademii Handlu Zagranicznego we Lwowie i Wydziału Prawa UJK. Stopień mgr. n. ekonomiczno-handlowych uzyskał w Akademii Handlowej w Krakowie, dyplom mgr. prawa – na UWr. Zajmował wiele kierowniczych

stanowisk w biurze regionalnym Centralnego Urzędu Planowania (potem Wojewódzkiej Komisji Planowania Gospodarczego). Przewodniczący Rady Naukowej przy Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej. Od 1946 asystent wolontariusz w Katedrze Ekonomii Politycznej UWr, kierowanej przez prof. W. Stysia. W l. 1947–1949 prowadził wykłady zlecone na Wydziale Prawa UWr i WSH. 1950 – zastępca prof. i kier. Katedry Ekonomii Politycznej w WSE. 1951 – kier. Katedry Ekonomiki Przemysłu. Głównym obszarem jego zainteresowań była teoria zarządzania przemysłem. Zajmował się również badaniami nad ekonomiką regionu dolnośląskiego oraz lokalizacją przemysłu. W l. 1950–1951 organizator i dziekan Wydziału Planowania Przemysłu; 1952–1955 – prorektor, 1955–1956 rektor WSE. Jeden z inicjatorów Studenckich Konferencji Naukowych. Niektóre publikacje: *Zaplecze gospodarcze Dolnego Śląska, Przemysł Dolnego Śląska, rozprawa habilitacyjna* *Rozwój i rozmieszczenie przemysłu na Dolnym Śląsku w okresie kapitalizmu*.

Wincenty Styś – ur. 1903 we wsi Husów (pow. Iławicki), zm. 1960 we Wrocławiu. Stopień mgr. uzyskał w 1928 – studia prawnicze na UJK we Lwowie, dr 1932 na Wydziale Prawa tej uczelni, w l. 1932–1934 stypendysta Rockefellerowski (studiował w Wiedniu, Bonn, Cambridge, Londynie, Paryżu i Rzymie), dr hab. 1936; w czasie wojny uczestniczył w tajnym nauczaniu na UJK. Po wojnie kierował katedrami ekonomii na Wydziale Prawa UWr (do 1953) oraz w WSH (potem WSE). Od 1953 wykładał historię gospodarczą Polski w okresie kapitalizmu na Wydziale Filozoficzno-Historycznym UWr. Aktywnie współpracował przy organizacji WSH. Wygłosił też pierwszy wykład „Teoria ekonomiczna Quesneya” inaugurując działalność tej uczelni. Był pierwszym rektorem WSE wybranym demokratycznie przez społeczność akademicką. Funkcję tę pełnił w l. 1956–1959. W kolejnych wyborach w 1959 został ponownie wybrany na rektora, ale

brak potrzebnej zgody ministra szkolnictwa wyższego nie pozwolił mu objąć tej funkcji. Głównym jego dążeniem jako rektora było zwiększenie liczby samodzielnych pracowników naukowych, rozwój prac naukowych i badawczych, poszerzenie współpracy z praktyką gospodarczą oraz nawiązanie współpracy międzynarodowej. Najwybitniejszym dziełem w dorobku naukowym Stysia była *Współzależność rozwoju rodziny chłopskiej i jej gospodarstwa* (1959). Oddany sprawom wsi nie tylko na polu naukowym, ale również w praktyce, angażował się w organizowanie osadnictwa wiejskiego na Dolnym Śląsku i propagował własne koncepcje ustroju rolnego na tych ziemiach. Według jego projektu założono spółdzielnie parcelacyjno-osadnicze w Klecinie, Maniowie, Miechowicach Oławskich, Śmiałowicach, Tyńcu Małym i Zebrzydowicach.

Adam Chelmoński – ur. 1890 w Warszawie, zm. 1959 we Wrocławiu. Studiował w Dorpacie, Petersburgu oraz Paryżu. W okresie międzywojennym dziekan Rady Adwokackiej, red. „Palestry”, wiceminister sprawiedliwości, czł. Komisji Kodyfikacyjnej RP i współtwórca kodeksu handlowego, poseł i czł. Komisji Prawniczej w Sejmie. W 1922 rozpoczął pracę naukową, obejmując Katedrę Prawa Handlowego i Wekslowego na USB w Wilnie. Na tymże uniwersytecie uzyskał habilitację. Publikował prace poświęcone założeniom prawa gospodarczego, problematyce zobowiązań, przedsiębiorstwom państwowym i osobowości prawnej. Po wojnie oddał się pracy naukowej w Katedrze Prawa Cywilnego na UW i w WSH, której był współzałożycielem. Prof. i kier. Katedry Finansów i Kredytu (1949–1951), Katedry Prawa (1951–1959); dziekan Wydziału Finansów 1951/1952 w WSE. Zainteresowania naukowe: organizacyjne funkcje porządku prawnego, stosunki między organizacjami gospodarki społecznej, obserwowane zwłaszcza w kręgu wrocławskim i dolnośląskim. Wiceprzewodniczący Komitetu Nauk Prawnych PAN, czł. WTN. Za udział w opracowaniu programu studiów dla Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego otrzymał nagrodę ministra.

Józef Fiema – ur. 1890, zm. 1979. Absolwent Wydziału Prawa UJK we Lwowie (uczeń R. Longchamps de Berier); dr n. praw. na podstawie pracy *Zaskarżanie czynności prawnych dłużnika działających na szkodę wierzycieli*. Uczestniczył w kampanii wrzesniowej. Po zakończeniu II wojny światowej podjął pracę na Wydziale Prawa UW; od 1957 prof. nadzw. w Katedrze Prawa Cywilnego na Wydziale Prawa UW; praca naukowo-badawcza w dziedzinie prawa cywilnego (zwłaszcza prawa zobowiązaniowego i prawa rolnego); funkcje organizacyjne na UW: kier. Katedry Prawa Cywilnego (1947–1952 i 1958–1969), dyr. Instytutu Prawa Cywilnego, prodziekan i dziekan Wydziału Prawa, prorektor (1952–1954); WSE: kier. Katedry Prawa, w l. 1959–1966 rektor.

Józef Popkiewicz – ur. 1920 w Zwoleniu (woj. kieleckie), zm. 1998 we Wrocławiu. Od 1948 pracownik Wydziału Prawa UW; 1948–1950 dyr. administracyjny. Organizator (pod opieką prof. S. Wysłoucha) działu historycznego Wystawy Ziem Odzyskanych; kier. Sekcji Ekonomicznej Instytutu Śląskiego; 1950–1956 organizator i kier. Katedry Ekonomii Politycznej na PW; prorektor ds. rozwoju PW; od 1966 kier. Katedry Ekonomii Politycznej WSE; 1950 dr (rozprawa *Polskie szkolnictwo średnie na Śląsku Opolskim w latach 1921–1929 na tle struktury społecznej ludności i obowiązujących przepisów prawnych*); 1966–1979 rektor WSE (od 1974 AE). Jego zdecydowana postawa w l. 1967–1968 uchroniła WSE przed likwidacją, a okres sprawowania funkcji rektora zbiegał się z najbardziej dynamicznym rozwojem uczelni. Wykładał w AWF, AR i AM. 1981–1985 – doradca ministra i pełnomocnika rządu ds. reformy gospodarczej; 1985–1995 – przewodniczący Komisji Nauk Ekonomicznych Oddziału PAN we Wrocławiu. Jego dorobek naukowy obejmuje ok. 100 pozycji. Ważniejsze publikacje: monografia *Walka o założenie i utrzymanie Gimnazjum Bytomskiego* (1956); *Studia nad rozwojem społeczno-gospodarczym Dolnego Śląska* (1976); *Ceny a reforma gospodarcza* (1984). Doktor h.c. Uniwersytetu Technicznego w Dreźnie (1974) oraz AE we Wrocławiu (1997).

Józef Kaleta – ur. 1925 w Kasinie Wielkiej; dr 1960; dr hab. 1967; prof. 1971; prof. zw. 1976. Kier. Katedry Finansów 1967–1995, dziekan Wydziału Gospodarki Narodowej 1967–1995, prorektor 1970–1979, rektor AE 1979–1987 i 1990–1993. Czł. Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego 1977–1982, Międzynarodowego Instytutu Finansów Publicznych 1977–1983, Komitetu Nauk Ekonomicznych PAN 1981–1990, Komitetu Prognoz Polska XXI wieku przy Prezesie PAN 1990–1996, czł. Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych, przewodniczący Sekcji Nauk Ekonomicznych 1990–1996, Rady Statystyki przy Prezesie Rady

Ministrów 1989–1991. Wypromował 10 doktorów, 3 osoby uzyskały habilitację. Autor 600 publikacji, 20 książek. Odznaczenia: Krzyż Komandorski OOP, Medal ICEN; doktorat h.c. AE.

Wiesław Pluta – ur. 1939 w Zborowie; mgr inż. 1966; dr n. ekon. 1971; dr hab. 1980; prof. 1986; prof. zw. 1995; prorektor ds. dydaktyki i wychowania 1984–1987; rektor AE we Wrocławiu w l. 1987–1990; kier. Katedry Zarządzania Finansami Przedsiębiorstwa od 1994. Inicjator i opiekun naukowy Studium Podyplomowego „Zarządzanie finansami i inwestycje finansowe” od 1994; kier. Zaocznego Studium Doktoranckiego od 1996; czł. Budżetowej Komisji Uczelnianej od 2002. Praktyki i staże zagraniczne na uniwersytecie i w Instytucie Finansowo-Ekonomicznym w Leningradzie, na politechnice w Preston, w Szkole Biznesu w Haselt i Bredzie, na uniwersytecie w Stanach Zjednoczonych i w Münsterze. Dorobek naukowy i badawczy obejmuje prace monograficzne, artykuły i komunikaty naukowe, podręczniki oraz skrypty uczelniane (ok. 250 pozycji). O wysokiej randze naukowej wielu publikacji świadczy częste powoływanie się na nie w literaturze krajowej i zagranicznej. Informacje o niektórych pracach ukazały się m.in. w „Mathematical Reviews” i „Referatiwnym Żurnale”. Na szczególne wyróżnienie zasługują dwie monografie z zakresu wielowymiarowej analizy porównawczej. Obie zostały opublikowane w języku rosyjskim przez wydawnictwa w Moskwie. Wypromował 6 doktorów. Wyróżniony 3 nagrodami Ministra Edukacji Narodowej i licznymi nagrodami rektorskimi za osiągnięcia w pracy naukowo-badawczej oraz w dziedzinie dydaktyczno-wychowawczej. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim OOP.

Andrzej Baborski – ur. 1936 w Piekarach Śląskich, zm. 2001 we Wrocławiu. Absolwent PW, mgr 1959; dr 1970; dr hab. 1980; prof. 1990; prof. zw. 1993. Pracował w Katedrze Telemechaniki i Automatyki na Wydziale Elektroniki PW w l. 1960–1970, adiunkt w Instytucie Metod Rachunku Ekonomicznego w ówczesnej WSE we Wrocławiu od 1971; doc. 1981–1989 w Instytucie Informatyki, dyr. Ośrodka Komputerowego, kier. Zakładu Systemów Komputerowych od 1982, prof. wizytujący na California State University Northridge (1985–1986), kier. Katedry Systemów Komputerowych od 1991 (przemianowanej na Katedrę Systemów Sztucznej Inteligencji), prorektor ds. współpracy z zagranicą 1990–1993, rektor AE we Wrocławiu 1993–1999, czł. Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich i przewodniczący Konferencji Rektorów Uczelni Ekonomicznych w l. 1996–1999, przewodniczący Rady Naukowej Międzynarodowej Szkoły Wyższej w Zittau (Niemcy). Uczestnik międzynarodowego projektu *Et cetera*, formującego podstawy współpracy z uczelniami zagranicznymi (dotyczyła działalności dydaktycznej, m.in. uczenia na odległość czy pozyskiwania wiedzy na potrzeby zarządzania). Czł. organizacji naukowych: American Association of Artificial Intelligence, Komitetu Statystyki i Ekonometrii PAN, WTN. Przewodniczący (pierwszy!) Komisji Uczelnianej NSZZ „Solidarność”, uczestnik Zespołu Ekspertów i Doradców NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk, zaangażowany w działalność Zakładu Narodowego im. Ossolińskich (w l. 1995–2001 czł. Rady Kuratorów Fundacji). Miłośnik Ziemi Dolnośląskiej oraz Wrocławia, radny Rady Miejskiej Wrocławia (przewodniczący Komisji Rozwoju Przestrzennego i Architektury). Prezydent stowarzyszenia Rotary International. Współtworzył Klub Rotary Wrocław w l. 1995–1996. Wypromował 15 doktorów. Autor ponad 80 publikacji dotyczących m.in. informatyki i jej dyscyplin szczegółowych, statystyki i metod ekonometrycznych, zarządzania i elementów efektywności, aspektów prawnych i ekonomicznych, teorii informacji, technologii informacyjnych (rozwiązań sieci komputerowych i systemów inteligentnych), recenzent 50 artykułów naukowych, 21 prac doktorskich i 5 rozpraw habilitacyjnych. Promotor Nagrody Konferencji Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola przyznanej wybitnemu matematykowi, prof. J. Dudkowi.

Marian Noga – ur. 1946 w Nowym Sączu; absolwent WSE we Wrocławiu – mgr 1969; studia doktoranckie na uniwersytecie w Sankt Petersburgu, dr n. ekon. 1976; dr hab. 1986; prof. 1995; prof. zw. 1999. AE we Wrocławiu: dyr. Instytutu Ekonomii 1987–1990, kier. Katedry Makroekonomii, dziekan Wydziału Gospodarki Narodowej 1995–1999, rektor AE od 1999, Senator RP 2000–2004, czł. Rady Polityki Pieniężnej od 2004. Promotorstwo doktoratu h.c. prof. J. Popkiewicza, wypromował 5 doktorów. Autor ponad 100 publikacji, w tym 4 monografii, 1 podręcznika akademicki, ok. 10 raportów (niepublikowanych) dla instytucji rządowych. Problematyka badawcza: wzrost gospodarczy ze szczególnym uwzględnieniem mierzenia dobrobytu społecznego, ekonomiczne aspekty ochrony środowiska. Funkcje społeczne: czł. Rotary Club International we Wrocławiu, prezes Klubu Uczelnianego AZS AE we Wrocławiu.

Wydział Gospodarki Narodowej

Dzieje dzisiejszego Wydziału Gospodarki Narodowej są najściślej związane z powstaniem i rozwojem Wyższej Szkoły Handlowej. Powstały w 1950 r. Wydział Finansowy stanowił bowiem bezpośrednią kontynuację jedyne go wydziału działającego w WSH. W 1954 r. w jego miejsce utworzono Wydział Przemysłu, przemianowany w 1958 r. na Wydział Ekonomiki Przedsiębiorstwa, który był już bezpośrednim poprzednikiem powstałego w 1969 r. Wydziału Gospodarki Narodowej. Wśród profesorów, którzy kierowali wydziałem przed 1969 r. byli wybitni uczeni: profesorowie Stefan Górniak, L. Adam, A. Chełmoński, Bolesław Siwoń, J. Treter, Ryszard Stadtmüller, W. Malc. Dziekanami Wydziału Gospodarki Narodowej byli profesorowie J. Kaleta, A. Liwacz, Jan Jasiński, Stanisław Styś, Wanda Romanowska, Marian Noga, Marek Łyszczak i obecnie Andrzej Graczyk.

Prawa doktorskie wydział otrzymał w 1958 r., a pełne prawa akademickie (habilitacje i wnioski o tytuł profesora) w 1970 r. W blisko 60-letniej historii wydziału wypromowano 492 doktorów, przeprowadzono 121 kolokwium habilitacyjnych, złożono z sukcesem blisko 50 wniosków profesorskich. Dzisiejszą kadrę wydziału stanowi 53 profesorów i doktorów hab., 64 adiunktów oraz 43 asystentów. Pracują oni w 18 katedrach. Siedem katedr dobrowolnie utworzyły instytuty – cztery Instytut Ekonomii, a trzy Instytut Marketingu. Pozostałe katedry nie wchodzą w skład instytutów, mają one jednak ugruntowany, szeroki profil badawczy, potwierdzony bogatym dorobkiem naukowym.

Liczba absolwentów studiów magisterskich i licencjackich wynosi ponad 28 tys., a studiów podyplomowych prawie 8 tys. W roku akademickim 2005/2006 na wydziale studiowało 5030 osób. Jego popularność wśród kandydatów była i jest efektem atrakcyjnej oferty edukacyjnej. Jej ry-

sem szczególnym było zawsze silne akcentowanie aspektu humanistycznego kształcenia. Władze wydziału starały się także dbać o utrzymanie ogólnoeconomicznego profilu kształcenia studentów, uwzględniającego z jednej strony makroekonomiczne aspekty gospodarowania, z drugiej zaś – problemy mikroekonomii. Od 1994 r. na wydziale realizowane są trzy kierunki kształcenia: finanse i bankowość (FiB), zarządzanie i marketing (ZiM) i stosunki międzynarodowe (SM), w których ramach studenci mają do wyboru 8 specjalności. Wszystkie kierunki posiadają akredytację Fundacji Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych, przy czym kierunek FiB otrzymał ją jako pierwszy w kraju. Ponadto kierunki ZiM oraz SM posiadają certyfikaty Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Programy nauczania, realizowane na wszystkich kierunkach, są zbliżone do standardów edukacyjnych na uczelniach Europy Zachodniej i zapewniają pełną zgodność z obowiązującymi tam programami kształcenia. Umożliwia to studentom odbywanie części studiów za granicą.

Osiągnięcia naukowe Wydziału Gospodarki Narodowej są związane przede wszystkim z dorobkiem naukowym profesorów. Lista wybitnych uczonych, którzy pracowali i pracują na wydziale jest długa. Ich zasługą jest znacząca ranga wrocławskiej AE nie tylko w kraju, ale także za granicą, w takich obszarach badawczych, jak: modelowanie procesów wzrostu gospodarczego, ekonomia środowiska i zasobów naturalnych, teoria prognozowania, analiza rynku i marketing, ekonomia instytucjonalna, teoria finansów publicznych, zarządzanie finansami, planowanie przestrzenne, modelowanie procesów demograficznych, etyka biznesu, bariery i czynniki stymulujące międzynarodową współpracę gospodarczą.

Wydział Inżynierijno-Ekonomiczny

W 2004 r. minęło 50 lat od powołania z inicjatywy prof. Krzysztofa Jeżowskiego Wydziału Inżynierijno-Ekonomicznego. Jego propozycja wychodziła naprzeciw zgłaszanemu przez przemysł rosnącemu zapotrzebowaniu na absolwentów, którzy oprócz wiedzy ekonomicznej posiadaliby również znajomość techniki i technologii. Nowatorska koncepcja prof. K. Jeżowskiego wzbudziła znaczące zainteresowanie przemysłu, szczególnie przemysłu spożywczego. Znalazła też pewną przychylność części ekonomistów i kadry naukowej przedmiotów technicznych. W efekcie z początkiem roku akademickiego 1954/1955 został powołany Wydział Inżynierijno-Ekonomiczny Przemysłu Rolno-Spożywczego, który w 1958 r. został przemianowany na Wydział Inżynierijno-Ekonomiczny Przemysłu Spożywczego. W owym czasie był to pierwszy i jedyny wydział inżynierijno-ekonomiczny zarówno na uczelniach ekonomicznych, jak i na innych uczelniach w kraju. W 1969 r. nastąpiła kolejna zmiana nazwy wydziału na Inżynierijno-Ekonomiczny Przemysłu. Wiązała się ona z rozszerzeniem i weryfikacją planów i programów stu-

diów, które objęły oprócz przemysłu spożywczego, również inne branże – głównie jednak przemysł chemiczny.

W połowie lat 90. rozpoczęły się istotne i daleko idące zmiany na wydziale. Dotyczyły one różnych obszarów, ale zawsze wiązały się z konsekwentną realizacją idei, która legła u podstaw jego utworzenia. Celem zmian było doskonalenie interdyscyplinarnego profilu kształcenia studentów, tzn. wyposażenie ich w wiedzę merytoryczną z określonych dziedzin inżynierskich z wiedzą ekonomiczną i menedżerską. Odzwierciedleniem ewolucji była zmiana nazwy wydziału w 1999 r. na Wydział Inżynierijno-Ekonomiczny. W 2003 r. miała miejsce jeszcze jedna istotna reorganizacja, polegająca na powołaniu dwóch instytutów, z których każdy zrzeszałby katedry o podobnym profilu naukowo-badawczym. Zróżnicowanie bowiem zainteresowań badawczych samodzielnich katedr, wchodzących w skład wydziału, utrudniało dokonanie oceny parametrycznej, tj. jego osiągnięć w obszarze naukowo-badawczym, przez jeden tylko zespół KBN. Z inicjatywy władz dziekańskich Senat podjął uchwałę

o powołaniu na wydziale dwóch instytutów: Chemii i Technologii Żywności (składającego się z 8 katedr) i Nauk Ekonomicznych (8 katedr). Wydziałem od początku jego istnienia kierowali kolejno dziekani: Alfred Simmler, Alfred Śliwa, Karol Gerlicz, Józef Berak, Tadeusz Talik, Jerzy Ziobrowski, Teresa Znamierowska, Romuald Bogoczek, Władysław Leśniak i obecnie Władysław Czupryk.

Na Wydziale Inżynieryjno-Ekonomicznym studenci kształcą się na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji. Absolwenci otrzymują tytuł zawodowy magistra inżyniera. W roku akademickim 2005/2006 wydział miał 2400 studentów, w ciągu zaś 52 lat studia ukończyło 9710 osób, a dalsze 784 studia podyplomowe. Proces dydaktyczny jest realizowany

przez wysoko wykwalifikowaną kadrę: 33 samodzielnych pracowników naukowych, w tym 12 profesorów tytularnych i 21 doktorów hab., 61 doktorów i 38 magistrów inżynierów. Pracownicy ci reprezentują 4 różne dziedziny naukowe, a mianowicie: nauki ekonomiczne, rolnicze, techniczne i chemiczne, co jest charakterystyczne dla wydziałów prowadzących kształcenie interdyscyplinarne. Przez 50 lat istnienia Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego nadano na nim 59 stopni doktora n. techn. i 34 stopnie doktora n. ekon. Ponadto pracownicy naukowi zdobywali stopnie i tytuły naukowe za pośrednictwem innych wydziałów i uczelni w kraju i za granicą (41 osób uzyskało stopień doktora, 24 doktora hab., 14 pracowników otrzymało tytuł profesora).

Wydział Zarządzania i Informatyki

Wydział Zarządzania i Informatyki powstał w 1976 r. jako trzeci wydział AE we Wrocławiu. Inicjatorem jego powołania był prof. Z. Hellwig, jeden z najwybitniejszych profesorów wrocławskiej uczelni. Sukces ten był możliwy dzięki poparciu i przychylności ówczesnych władz, rektora prof. J. Popkiewicza oraz Senatu uczelni.

W skład nowego wydziału – obok trzech instytutów: Cybernetyki Ekonomicznej, Informatyki oraz Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw Przemysłowych, weszły również Zakłady Naukowo-Badawcze, które współpracowały z praktyką gospodarczą, oraz Ośrodek Obliczeniowy. Powstanie wydziału było reakcją na rozwój nowych kierunków badań naukowych oraz wyzwań dydaktycznych związanych z rozwojem informatyki i nowych metod organizacji i zarządzania. Pracownicy wydziału łączyli w zakresie badań naukowych, jak i dydaktycznych, różne obszary, a mianowicie: organizację i zarządzanie przedsiębiorstwem, rachunkowość, informatykę oraz szerokie zastosowanie metod ilościowych w badaniu procesów i zjawisk ekonomicznych.

W 1977 r. wydział otrzymał uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora hab. n. ekon. w zakresie ekonomii oraz – jako pierwszy w historii wyższego szkolnictwa ekonomicznego – w zakresie nauk o zarządzaniu. Posiada także pełne uprawnienia do uruchamiania procedur związanych z nadawaniem tytułów naukowych w zakresie n. ekon. W 30-let-

niej historii wydziału stopień doktora n. ekon. uzyskały 424 osoby, doktora hab. 80, tytuł profesora zaś nadano 44 osobom. Dziekanami wydziału w kolejnych latach byli: W. Bukietyński, Stanisława Bartosiewicz, Andrzej Gospodarowicz, Wanda Ronka-Chmielowiec, Maria Wanda Kopertyńska i obecnie Józef Dziechciarz. Aktualnie w skład Wydziału Zarządzania i Informatyki wchodzi 25 katedr. Organizacja jednostek naukowo-dydaktycznych nie jest jednolita. Większość katedr dobrowolnie utworzyła 5 instytutów: Organizacji i Zarządzania (5 katedr), Zastosowań Matematyki (5 katedr), Informatyki Ekonomicznej (5 katedr), Rachunkowości (4 katedry), Zarządzania Finansami (5 katedr). Katedra Prawa Gospodarczego nie wchodzi w skład instytutu.

W l. 1976/1977–1992/1993 na wydziale prowadzone były dwa kierunki studiów: cybernetyka ekonomiczna i informatyka oraz organizacja i zarządzanie. Od roku akademickiego 1993/1994 w wyniku zmian w szkolnictwie wyższym, dostosowującym programy do potrzeb gospodarki rynkowej, studenci wydziału kształcą się na trzech kierunkach studiów. Są to finanse i bankowość, informatyka i ekonometria oraz zarządzanie i marketing. W pierwszej połowie lat 90. uruchomione zostały także magisterskie studia menedżerskie o programie typu MBA dla absolwentów innych uczelni. Prowadzone są również stacjonarne oraz niestacjonarne studia doktoranckie. O dynamice kształcenia na wydziale świadczy liczba. W roku akademickim 1976/1977 studiowało 500 studentów, w 2000/2001 – 5000 studentów, a w 2005/2006 6700 osób. Wydział kształci specjalistów z szeroką i gruntowną znajomością narzędzi badawczych nauk ekonomicznych: informatyków, ekonometryków, analityków finansowych, głównych księgowych, doradców finansowych, a także menedżerów i organizatorów życia gospodarczego. Proces dydaktyczny stale się zmienia. Głównym celem zmian jest dążenie do osiągnięcia europejskich standardów studiów ekonomicznych. W pracach nad nowymi programami uwzględnia się zapotrzebowanie rynkowe oraz dobre wzorce szkół uniwersyteckich. Do współpracy dydaktycznej zapraszani są goście zagraniczni i wybitni praktycy.

Szczególnym osiągnięciem Wydziału Zarządzania i Informatyki jest otrzymanie certyfikatów potwierdzających wysoką jakość kształcenia. Dla wszystkich kierunków studiów prowadzonych na wydziale przyznała je Fundacja Promocji

Budowa obiektu naukowo-dydaktycznego dla Wydziału Zarządzania i Informatyki

i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych. Ponadto kierunek zarządzanie i marketing otrzymał certyfikat Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Warto również dodać, że Wydział Zarządzania i Informatyki jako pierwszy wśród uczelni państwowych uzyskał certyfikaty FPAKE dla wszystkich kierunków studiów. Odzwierciedleniem wysokiej rangi wydziału jest posiadanie I najwyższej kategorii przyznanej przez KBN.

Pracownicy wydziału biorą również aktywny udział w licznych komitetach, towarzystwach i stowarzyszeniach naukowych w kraju i za granicą, m.in. w Komitecie Eko-

nometrii i Statystyki PAN, Komitecie Nauk o Organizacji i Zarządzaniu PAN, Polskim Towarzystwie Ekonomicznym, Polskim Towarzystwie Statystycznym, PTM, Towarzystwie Naukowym Organizacji i Kierowania, Naukowym Towarzystwie Informatyki Ekonomicznej, Stowarzyszeniu Księgowych w Polsce. Czynny jest także udział profesorów wydziału w instytucjach odpowiedzialnych za rozwój szkolnictwa wyższego w Polsce, awanse kadry naukowej oraz kreujących nowe kierunki badań naukowych, w tym m.in. w KBN i Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów.

Wydział Gospodarki Regionalnej i Turystyki z siedzibą w Jeleniej Górze

Historia działalności wrocławskiej uczelni ekonomicznej w regionie jeleniogórskim liczy już ponad 45 lat. Od 1959 r. istniał w Jeleniej Górze Punkt Konsultacyjny Wyższej Szkoły Ekonomicznej we Wrocławiu. Prowadzono w nim studia w zakresie ekonomiki przemysłu, ekonomiki handlu wewnętrznego oraz finansów i rachunkowości. Władze regionu, przy poparciu lokalnej społeczności, dążyły do stworzenia w Jeleniej Górze prawdziwego ośrodka akademickiego. Dzięki zaangażowaniu rektora prof. J. Popkiewicza podjęte zabiegi uwieńczone zostały sukcesem. Na podstawie decyzji Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego utworzono w 1969 r. w Jeleniej Górze filię uczelni, przekształconą w 1982 r. w Zamiejscowy Wydział Gospodarki Miejskiej i Usług, obecnie funkcjonujący jako Wydział Gospodarki Regionalnej i Turystyki. Pełnomocnikiem rektora ds. organizacji filii, jej animatorem i twórcą podstaw materialnych, później zaś długoletnim prorektorem oraz kreatorem wizerunku i autorytetu, był doc. dr Wojciech Wasiak. Funkcję prorektora ds. filii sprawował następnie prof. Zdzisław Karst. Od 1982 r. funkcje dziekańskie pełnili profesorowie: Danuta Strahl, Tadeusz Borys, Grażyna Borys, Marek Walesiak, a obecnie pełni ją prof. Ryszard Brol.

Jeleniogórski wydział AE jest jedyną na Dolnym Śląsku (poza Wrocławiem) w pełni akademicką placówką naukowo-dydaktyczną. Jelenia Góra jest jedynym w Polsce miastem powiatowym, w którym można ukończyć studia magisterskie, uzyskać naukowy stopień doktora (dotychczas nadano 67 osobom tytuł doktora n. ekon.), w niedalekiej zaś przyszłości (od 2007 r.) doktora hab. n. ekon., a także zdobyć tytuł profesorski. Wydział dysponuje bowiem potencjałem kadrowym, który umożliwia uzyskanie takich praw. Na Wydziale Gospodarki Regionalnej i Turystyki zatrudnionych jest 19 profesorów (w tym 12 tytułarnych), 58 doktorów n. ekon. oraz 49 asystentów, doktorantów i lektorów. Cała kadra nauczycieli akademickich mieszka w Kotlinie Jeleniogórskiej, tworząc młode, aktywne, innowacyjne lokalne środowisko naukowe. Rangę ośrodka akademickiego określają osiągnięcia naukowe jego pracowników. W 2000 r. jeleniogórski wydział AE uzyskał pierwszą – najwyższą – kategorię KBN. Jest więc liczącą się w Polsce placówką naukową, prowadzącą badania w zakresie ekonomii. Badania naukowe skupiają się wokół problemów funkcjonowania gospodarki rynkowej, jej aspektów regionalnych, związanych także z regionalną współpracą transgraniczną. Integrują one istniejące specjalności dydaktyczne z problemami funk-

cji gospodarczych regionu. Obejmują zagadnienia funkcjonowania rynku, turystyki i usług w ramach gospodarki przestrzennej, regionalnej i lokalnej. W tych dziedzinach podejmuje się badania m.in. w zakresie: klasyfikacji i analizy danych – teoria i zastosowania ekonomiczne, modeli matematycznych w ekonomii i zarządzaniu, ekonometrycznego wspomagania decyzji ekonomicznych, metod optymalizacji ilościowej w modelach ekonomicznych, zarządzania finansami banków, funduszy bezpieczeństwa w działalności ubezpieczeniowej, controllingu, ekonomiczno-prawnych warunków tworzenia polityki ekologicznej, ekonomicznych i etyczno-prawnych aspektów ochrony środowiska, ekologicznych podstaw restrukturyzacji gospodarki na obszarach górskich Euroregionu Nysa i przemian strukturalnych w tym regionie, strategii rozwoju turystyki w regionach turystycznych, metod restrukturyzacji przedsiębiorstw.

Obecna struktura funkcjonalna i dydaktyczna wydziału ukształtowała się w wyniku intensywnych prac związanych z gruntowną przebudową programów kształcenia i profilu badawczego. Zmodernizowano zgodnie z tendencjami ogólnopolskimi kierunki kształcenia ekonomicznego i przyjęto jeden zasadniczy kierunek studiów – ekonomię. W jego ramach studenci studiują jedną z 8 specjalności. Obecnie na oferowanych formach studiów kształci się ok. 3200 osób.

Planowane zamierzenia rozwojowe wydziału odnoszą się do sfery jakości kształcenia i sprostania standardom europejskim zapisanym w tzw. *Deklaracji bolońskiej*, wytyczającej strategię rozwoju szkolnictwa wyższego w krajach UE. Wychodząc naprzeciw wyzwaniom w tym zakresie, wdrożono tzw. europejski system punktów kredytowych (ECTS), umożliwiający naszym studentom korzystanie z wykładów i zdawanie egzaminów z wybranych przedmiotów na uczelniach w krajach Unii Europejskiej. Uruchamiane są zajęcia w języku angielskim, co zwiększyć może zainteresowanie studentów zagranicznych nauką w Jeleniej Górze. Potwierdzeniem dbałości o jakość kształcenia jest uzyskanie przez wydział w 2003 r. akredytacji, udzielonej przez Fundację Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych, oraz w 2005 r. akredytacji Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Wydział dba o utrzymanie wysokiej jakości kształcenia poprzez m.in. zwiększanie elastyczności programów nauczania, umożliwianie swobodnego wyboru indywidualnej ścieżki programowej studiów, łączenie studiów na różnych uczelniach w kraju i w UE, łączenie wiedzy teoretycznej z praktyką zawodową, a także udział w badaniach naukowych.